

## arnakat, iterit!

agdlautigingnigtut Ester Ravn ãma Henriette Rasmussen

Kalâtdlit-nunarput kíkut tamarmik peka-  
tauvfigissáinik atautsimîttaliakartit-  
dlugo tamatigut angutinit akúnekartuar-  
simavok. nunasiakalernermitdle angut  
sagdliutínekartuarsimavok, kakutiguínar-  
dlo arnat malungnautekartarsimavdlutik  
„arnanûnerussutigúinak“.

taimatútaok nunarput nâlagkersugau-  
níkut angutáinarnit akúnekarsimavok.  
arnat ukiuáne 1975-ime kinersinekarmat  
landsrådime ilaussortat ukiorpagssuarne  
arnartatuarisimassât tunuarpok. nauk  
arnartatuaussok táuna mâne nunavtíne  
arnat tatisimanekángínerunigssânik suli-  
niutekarsimángíkaluartok, tássauneruv-  
dlunile politikerek, taimáitok nakeriat-  
dlangnarpok landsrâde polítikíkut pe-  
riarfigssavta pingârnerssât angutáinar-  
nik ilaussortakalermat. arajutsisimassa-  
riakángitdluinarpordle táussuma arnar-  
tatuauusimassup takutísinausimassâ tá-  
ssaungmat sôruname arnak polítikíkut  
suliniarnerme angutitutdle písinautiging-  
mat.

mássákutdle Kalâtdlit-nunavtínut nu-  
tâmut sujornatigut silarssûp avativtínîutp  
ilitsorkúsimángisânut — tássalo Kalâtdlit-  
nunavtínut nakimángitsunik kalâtdlisut-  
dlo isumaliortartunik inulingmut ikârsâ-

lernivtíne pissariakarpok ilerkuliússau-  
simassut inuiakatiġussuguvtínut nutânut  
pitsaunerussunutdlo akornutausínaussut  
avdlángortísagivut. ilâtigúme píssusig-  
ssamisûngitdluinarpok nunavtíne piorsai-  
nek angutáinarnit akúnekásavdlune.  
nangminerssorerulernigssamik erkar-  
sautit arnat kulautínardlugit sarkúmiú-  
ssornekartarput. politikéritdlûnime nu-  
taunerussut inûsungnerussutdlo erkarsau-  
terssûtimingne sujúnersûtimingnilo tainek  
ajorpait arnat ilitsorilersínekarnerunig-  
ssât anguniagkamingnut ilángutdlugo,  
nauk tamána inuiakatiġingnik ajornar-  
torsiornángínerussunik pilersitsiniarner-  
me piumassausariakaraluartok.

nangminerssorerulernigssarme piv-  
dlugo atautsimêrssuarnerme Arnat Pe-  
katigíngnit pekataussokaraluarpok, ikig-  
túnguáinarnigdle. tássakame arnat av-  
dlat — anânaussut, fabríkine sulissûssut,  
arnat pekatigíngnut ilaussortáungitsut  
(ãmalûnime ilaussortatdlûnît) atautsi-  
mêrssuarnermut túngassunik erkartorne-  
kartunigdlo navsuiáunekarpat?

arnarpâlokaraluarpok polítikíkut suli-  
niakatausimassunik. tamákule sûsupagine-  
karpatdlârtarput — kinersilernernime  
kussanardluínartaraluarpok arnat takuv-

dlugit kinigagssángortísimassut, pissugssavingnigdle pissokalersitdlugulo ilmaginêrútdlutik. inuit ajoraluartumik taimatut issigingnigtausekarput. malungnarpok arnat kinigagssángortítartutuat nanigmingnek tungimingnit kinigagssángortítartut inuiakatigîtdlo tungânit sianigíngitsûssârnekartardlutik – tássûnátok pingârtumik angutinit.

arnat politikimut akuliúniarneráne ajornakutit kipilugtunarnerpât ilât tássa arnanit avdlanit tapersersornekarkarpatdlârnek nangmakatigingnínigînerdlo. arnat politikimut pekatauniarsimassut pigingnáussusekartutdlo tapersersúngigpatdlârdlugitdlo kâmagtúngigpatdlâkauvut – kommunekarfivta iluaniugaluarpat nunavtínílûnit tamarmiugaluarpat. akerdlianigdle kakutigûngitsok arnat inûsungnerussut isûmersornermíkutdlo nutaunerussut suliniarnerine akerdlilerkâjânekarpatdlâkaut. arnanit avdlanit tapersornekarnek arnap ingminut tatigilerniarnermine suliniarnerminilo nakûssutigissugssauvâ.

ingmivtínut tapersersokatigîngniarnivtíne akornusersuissigissavut kulaerniartariakalerpavut. pissariakardluínalerpok pivfigssakartortaussugut nukigssakartortaussugutdlo ekêrtariakartugut arnakativutdlo inûnermut okitsorsiornerussumut imakarnerussumutdlo avkutigssiûtdlugit. ingmivtínut angmassunik píssusekarfigissariakarpugut ajornartorsiutigissavtínik okatdlisekarsínaorkuvdluta, ajornartorsiutigissavúme ássigîtdluínangajangmata. inûnerput mêrkanik pârssinermik, nerissagssiornermik agssagssornerínarmigdlo imakartariakángilak. tássame âma angutit pâsitíniartariakarput uvagut táukunúnga piumassari-

ssavtínik: tássa pâsingningnermik atar-kingningnermigdlo, inûnermigdlo imakarnerussumik piumassakarnívtínik.

Arnat Pekatigîngne arnat ilarpâlugssuavut pekatigîgfekalernikûput – ímakalo táuna periarfigssáusaok suliniarnek tássûna autdlartisásavdlugo. kularutigssáungilardle Arnat Pekatigîgfê sângissutekarmata, tássa isúmanik nutânik arnanut inûsungnerussunut kajumingnar-sínaussunik sarkúmíssarsimángínamik. tássanile kisimik pissûtínekarsínáungitdlat. inuiakatigîtdle tungâníngânit pekatigîgfît taima angnertutigissut nautsorsûtíginekarpatdlârsimáput – sûsupaginekarpatdlârsimáput – sualungmik politikérit tungânit.

Arnat Pekatigîgfê inuiakatigît tungânit tapersersortariakalerput atarkissariakalerdlutitdlo, arnatdlo pekataunigssât inuiakatigînut sokutauvdluínarpok. tapersersuinek pissariakartok imâk takutínekarsínauvok, Arnat Pekatigît kátuvfiangnik mardlungnik Landsrádimut ilaussortakartugssautilersitsíníkut, kommunalbestyrelseninilo atautsimik.

anguniartariakarpaput:

Landsrádimut ilaussortat mardluk

kommunalbestyrelsenilo igdlokarfingne atausek.

piumassarâput mána:

**NALIGÍGSITAUNEK**

*anigaussarsiornerme*

*inôkatigîngnerme*

*politikikutdlo*

imáisángigpat Kalâtdlit-nunavta inuisa agfait inuiakatigît ineriartorneránut

okartugssautitāsángitsut (okartugssautit-  
tálerúnaratalo nangminex piumassarí-  
ngigkuvtigo!).

taimáitumik arnakativut iterniaritse,

pekatauniaritsilo piumassat taimáitut  
nāmagsiniarnigssáinut, Kalátdlit-nunav-  
tínilo nutáme inuiakatigîngnik tamanut  
pitsaunerussunik pilersitsekatauniaritse!

## Vågn op, søster!

af Ester Ravn og Henriette Rasmussen

Grønland har, så længe der har været offentlige råd og forsamlinger, været mandsdomineret. Helt tilbage i kolonitiden har manden været i rampelyset, mens det er meget få kvinder, som har manifesteret sig på andre områder end de almindelige „kvindeområder“.

Således er vores land også blevet styret politisk af mænd alene. Ved valget i kvindeåret 1975 mistede vi vores eneste kvindelige medlem af Landsrådet gennem mange år. Selvom vedkommende medlem aldrig kom til at betyde noget for kvindernes frigørelse her i landet, men først og fremmest var en almindelig politiker, så er det ikke særligt opmuntrende, at Landsrådet, vores fornemste politiske forsamling, kun består af mænd. Man skal nok heller ikke se bort fra den rolle, som ét eneste kvindeligt medlem har spillet, ved at påminde folk om, at en kvinde selvfølgelig er en lige så stor mulighed indenfor politik som en mand.

Men her ved indgangen til et nyt Grønland, som verden udenfor ikke har kendt, nemlig et Grønland med en bevidst og „grønlandsk-tænkende“ befolk-

ning, er det helt klart, at vi må lave om på de normer, som står til hinder for, at et nyt og bedre samfund skal have en chance for at komme op at stå. Det er bl. a. uden for enhver rimelighed, at Grønlands udvikling skal styres af mænd alene. Selvstyre- og hjemmestyretanker bliver kørt hen over hovedet på kvinderne. Ikke engang nye og yngre politikere er fremkommet med tanker eller forslag om at få kvinderne bevidstgjort som led i deres program – selvom det ville være en forudsætning for at skabe et bedre samfund.

Vel var der repræsentanter fra de grønlandske kvindeforeninger ved hjemmestyrekonferencen. Men det bliver ikke til mere end denne fåtallige repræsentation. Har andre kvinder, husmødre, fabriksarbejdere, ikke-medlemmerne af kvindeforeningerne (og for den sags skyld også medlemmerne) fået noget at vide om, hvad der blev sagt til den konference? Næppe!

Der har været en hel del kvinder, som har taget initiativ til at deltage i politisk arbejde. Men det bliver ikke taget alvorligt nok – det ser tit godt ud på